

Дело C-36/20 PPU**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

25 януари 2020 г.

Запитваща юрисдикция:Juzgado de Instrucción № 3 de San Bartolomé de Tirajana
(Испания)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

20 януари 2020 г.

Жалбоподател:

Ministerio Fiscal

Отвeтник:

VL

Предмет на главното производство

Извеждане на гражданин на трета страна

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Да се определи дали съдия-следователите могат да се разглеждат като орган, пред който кандидатите за международна закрила могат да изразяват желание да поискат такава закрила. При утвърдителен отговор, да се изяснят определени правни последици, които произтичат от това.

Преюдициалното запитване е отправено на основание член 267 ДФЕС.

Преюдициални въпроси

1) Член 6, параграф 1, втора алинея от Директива 2013/32/ЕС урежда хипотезата, при която, ако молбата за международна закрила е подадена до

други органи, които не са компетентни да направят регистрацията съгласно националното право, държавите членки се уверяват, че регистрацията се извършва не по-късно от 6 работни дни след подаването на молбата.

Следва ли разпоредбата да се тълкува в смисъл, че съдия-следователите, компетентни да се произнесат относно задържането на чужденци в съответствие с националното право, трябва да се считат за един от тези „други органи“, които не са компетентни да направят регистрацията на молбата за международна закрила, но пред които молителите могат да изразят желанието си да подадат такава?

2) Ако се считат за един от тези органи, трябва ли член 6, параграф 1 от Директива 2013/32/ЕС да се тълкува в смисъл, че съдия-следователите трябва да уведомяват молителите за това къде и как могат да се подават молбите за международна закрила, и че в случай на подаване на молба трябва да я предадат на компетентния за регистрация и за разглеждане на молбата за международна закрила орган съгласно националния закон и на компетентния административен орган за предоставяне на молителя на мерките за приемане, предвидени в член 17 от Директива 2013/33/ЕС?

3) Следва ли член 26 от Директива 2013/32/ЕС и член 8 от Директива 2013/33/ЕС да се тълкуват в смисъл, че гражданин на трета държава не може да бъде задържан, освен ако са налице условията по член 8, параграф 3 от Директива 2013/33/ЕС, тъй като молителят е защитен от принципа за забрана на връщането от момента, в който е изразил намерението си пред съдия-следователя?

Разпоредби на правото на Съюза, на които е направено позоваване

- Членове 67 и 78 ДФЕС,
- Членове 18, 19 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- Членове 6, 9, 12 и 26 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила,
- Членове 8, 9, 10 и 17 от Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила

Разпоредби на националното право, на които е направено позоваване

- Член 58, параграф 4, член 61, член 62 и член 64, параграф 5 от Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (Устройствен закон 4/2000 от 11 януари

относно правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната социална интеграция) (Boletín Oficial del Estado, бр. 10 от 12/01/2000 г.).

- Членове 2, 3 и 5 от Ley 12/2009, de 30 de octubre, reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (Закон 12/2009 от 30 октомври за правото на убежище и субсидиарната закрила (Boletín Oficial del Estado, бр. 263 от 31/10/2009 г.).

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 На 12 декември 2019 г. е прихваната малка лодка, в която се намира VL заедно с още 44 мъже с произход от държави в Африка на юг от Сахара и която се опитва да влезе в Испания. Обитателите на лодката са натоварени на кораб на службите за морско спасяване, който акостира на Гран Канария същия ден.
- 2 След оказване на първа хуманитарна и медицинска помощ от страна на Червения кръст и на Службата за здравеопазване на Канарските острови те са откарани в полицейски участъци, където на 13 декември 2019 г. са образувани производства за задържане и са им разяснени правата им. Същия ден Subdelegación del Gobierno (отдел в представителството на правителството) в Las Palmas приема решение за връщане поради опит за незаконно влизане в Испания и прави искане за настаняване в център за задържане на чужденци (наричан по-нататък „ЦЗЧ“).
- 3 На 14 декември 2019 г. VL е предаден на запитващата юрисдикция, Juzgado de Instrucción № 3 de San Bartolomé de Tirajana, за да бъде постановено неговото задържане в ЦЗЧ. Запитващата юрисдикция образува предварително производство и постановява определение, с което разрешава да се приеме декларацията на VL, на когото са съобщени правата му и е предоставена адвокатска помощ и преводач от езика бамбара. Той е уведомен за правата си и заявява намерението си да поиска международна закрила, тъй като има основателни опасения от преследване по расови причини или поради принадлежността му към определена социална група, заради войната в страната му на произход, Мали, и че се страхува да се върне там, защото може да бъде убит. Декларацията му е предадена на Ministerio Fiscal (прокуратурата), която не се противопоставя на неговото задържане в ЦЗЧ.
- 4 Освен това молбата за международна закрила е изпратена до Comisión Española de Ayuda al Refugiado (испанската Комисия за помощ на бежанците), която указва, че няма свободно място за първоначално приемане, но би могло да има място за настаняване като хуманитарна помощ в Червения кръст, в очакване да се освободи място за кандидати за международна закрила. Червеният кръст уведомява, че има 16 свободни места за настаняване като хуманитарна помощ, но преписките трябва да се придвижат чрез полицията или Delegación del Gobierno (представителството

на правителството). Вследствие на това запитващата юрисдикция изпраща официални писма до тези институции за придвижване на преписката за настаняване по хуманитарни причини.

5. Постановен е също така акт, с който е поискано от полицията — поради това че VL и още 25 лица, за които е поискано задържане в ЦЗЧ, са заявили намерението си да подадат молба за международна закрила, и че тази молба е била направена пред орган, който не е компетентен да я регистрира съгласно националното право — да изпрати необходимия документ за заявяване на желанието да се подаде молба за международна закрила. Посоченият акт е постановен с цел съобразяване с член 6, параграф 1 от Директива 2013/33, според която държавите членки се уверяват, че регистрацията се извършва в максимален срок от 6 работни дни след подаването на молбата. Във въпросния акт освен това е поискано от Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (Министерство на труда, миграциите и социалната сигурност), както и от други публични администрации, да им се предостави място за приемане по хуманитарни причини, като се има предвид, че кандидатите за международна закрила не разполагат със средства за издръжка.
6. Министерството на труда, миграциите и социалната сигурност съобщава, че разполага с 12 свободни места за приемане по хуманитарни причини, които трябва да се предоставят на посочените кандидати според критерии за уязвимост. По отношение на останалите 14 молители, сред които е VL, е предоставено настаняване в ЦЗЧ, тъй като не са налице други средства за приемане по хуманитарни причини, нито за настаняване като кандидати за международна закрила. По този начин е постановено определение, с което се разпорежда задържането на VL в ЦЗЧ поради липса на друга възможност за настаняване, въпреки че е констатирано, че не би могло да бъде настанен при тези условия и за да остане в посочения ЦЗЧ, където се разглежда неговата молба за международна закрила. Преди да бъде отведен в ЦЗЧ, пред запитващата юрисдикция се явява полицейски служител, за да съобщи, че е насрочена среща за провеждане на интервю по молбата за международна закрила, за лицата, които са поискали такава, в изпълнение на официалното писмо, споменато в точка 4 по-горе.
7. На 18 декември 2019 г. прокуратурата протестира споменатото определение. Според нея това определение не отговаря на целта, за която е предвидено, а именно връщането на чужденеца, и запитващата юрисдикция е превишила правомощията си, тъй като не е компетентна да приеме декларацията за желанието да се подаде молба за международна закрила. Адвокатът на VL също обжалва посоченото определение, тъй като счита, че това лице не може да бъде задържано в ЦЗЧ съгласно Директиви 2013/32 и 2013/33.
8. Тъй като изпитва съмнения относно произнасянето по жалбата и протеста, запитващата юрисдикция решава да спре производството и да отправи

настоящото преюдициално запитване до Съда, като иска то да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство.

Основни твърдения на страните в главното производство

- 9 Прокуратурата е на мнение, че съдия-следователят не е компетентен да приема декларация за желание да се подаде молба за международна закрила, тъй като не е един от органите, предвидени в Закона за убежището, пред които може да се изрази желанието за подаване на молба за убежище. Според прокуратурата съдия-следователят трябва да се ограничи до това да вземе предвид, с оглед на разрешаване на задържането или отказ на същото, положението на чужденеца като незаконно пребиваващ, за да гарантира връщането му в неговата страна на произход. Тя счита, че молбата за международна закрила, направена пред съдия-следовател, не е достатъчно основание за задържане в ЦЗЧ. Освен това тя счита, че съдия-следователят е надхвърлил правомощията си, като е разпитал гражданина на трета страна по този въпрос в декларацията му, и като е поискал настаняване като първоначално приемане за кандидати за международна закрила или при липса на такова — като приемане по хуманитарни причини.
- 10 Според VI съдия-следователят е компетентен да приеме декларацията за желание да се подаде молба за международна закрила. Той счита, че предвид факта, че задържането в ЦЗЧ се извършва, за да гарантира връщането и че кандидатите за международна закрила не могат да бъдат върнати в страната им по произход, декларацията за желание да се подаде молба за международна закрила трябва да поражда последици от момента, в който е направена, вследствие на което не трябва да бъде задържан в ЦЗЧ.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 11 Член 6, параграф 1, втора алинея от Директива 2013/32 предвижда, че ако молбата за международна закрила е подадена до други органи, които, въпреки че е вероятно да получават такива молби, не са компетентни да ги регистрират съгласно националното им право, държавите членки се уверяват, че регистрацията се извършва не по-късно от 6 работни дни след подаването на молбата.
- 12 Запитващата юрисдикция, Juzgado de Instrucción № 3 de San Bartolomé de Tirajana, счита, че съдия-следователят е един от тези „други органи“, който, без да е компетентен да направи регистрацията на молбата в съответствие с националното право, може по силата на Директива 2013/32 да поиска от компетентния орган да извърши регистрацията не по-късно от 6 работни дни след подаването на молбата. Тя е на мнение, че ако Съдът смята същото, съдия-следователят ще бъде задължен да препрати молбата на компетентния орган, за да я регистрира и придвижи, като поиска среща за тази цел. По този начин, считано от момента на препращането на молбата до

компетентния орган и извършването на регистрацията, посоченото лице ще бъде в положението на кандидат за международна закрила и ще бъде защитено от принципа за забрана на връщането.

- 13 От друга страна, запитващата юрисдикция отбелязва, че съдия-следователите, които са компетентни да разрешат или не задържането на чужденци, трябва да вземат предвид за тази цел определени обстоятелства, изброени в член 62 от Устройствен закон 4/2000 от 11 януари относно правата и свободите на чужденците в Испания и тяхната социална интеграция, сред които са рискът от неявяване поради липса на местопребиваване или на документи за самоличност и поведението на чужденеца, което цели да затрудни или осуети извеждането, наличието на предходно осъждане или административни наказания и на други висящи наказателни или административно-наказателни производства, както и наличието на тежко заболяване на чужденеца. Според запитващата юрисдикция изброяването на тези обстоятелства в посочената разпоредба не е изчерпателно.
- 14 Запитващата юрисдикция отбелязва, че по силата на член 26 от Директива 2013/32 кандидатите за международна закрила не може да се задържат. Посоченият член препраща към Директива 2013/33, в член 8 от която е закрепен принципът за забрана на задържането на кандидатите за международна закрила като обща мярка, както и предпоставките за задържане и възможността да се приемат алтернативни мерки. От друга страна, член 10, параграф 1, алинея втора от Директива 2013/33 предвижда, че задържаните кандидати се настаняват отделно от други граждани на трети държави, които не са подали молба за международна закрила.
- 15 Поради това запитващата юрисдикция счита, че тези директиви задължават всеки съдия-следовател да информира и разпита гражданина на трета държава относно желанието му да подаде молба за международна закрила, за да може, ако не са налице установените в посочения член 8 условия, да не се постановява задържане и също така, в случай че такова бъде постановено — да се гарантира, че задържаните кандидати за международна закрила се настаняват отделно от останалите граждани на трети държави, които не са подали молба за международна закрила. По същия начин такава декларация за желание в този смисъл повлича след себе си предоставянето на мерките за приемане, предвидени в посочените директиви.